

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.90/2017/4. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2018. év január hó 03. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

Az alárendelt megsértésének büntette miatt **vádlott** ellen indított büntetőügyben a Kaposvár i Törvényszék Katonai Tanácsa 2017. szeptember hó 22. napján kihirdetett Kb.II.9/2017/10/III. számú ítéletét helybenhagyja.

Indokolás:

A Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa pótmagánvád alapján indult eljárásban a 2017. szeptember 22. napján kelt Kb.II.9/2017/10/III. számú ítéletével **vádlottat** az ellene alárendelt megsértésének büntette miatt emelt vád és következményei alól felmentette. Egyben **pótmagánvádlót** az eljárás során felmerült 88.847 forint bűnügyi költség megfizetésére kötelezte.

A tárgyaláson a vádlott és védője a kihirdetett ítéletet tudomásul vették. A pótmagánvádló irányának és indokának megjelölése nélkül jelentett be fellebbezést.

A pótmagánvádló által bejelentett fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

A pótmagánvádlói fellebbezés nem alapos.

A Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. október 25. napján kelt Kb.II.21/2016/6/I. számú végzésével a vádlottal szemben a Btk. 449. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő alárendelt megsértésének büntette miatt indított büntetőeljárást megszüntette. A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2017. április 26. napján kelt 6.Kbf.145/2016/3. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot az eljárás további folytatására utasította. Kifejtette határozatában, hogy a vádlottal szemben a büntetőeljárás megszüntetésére a tárgyalás előkészítése során lett volna lehetőség, de érdemi tárgyalás napján csak a bizonyítási eljárás lefolytatását követően hozhatott volna döntést az elsőfokú katonai tanács. Ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az eljárási szabályok betartásával a bizonyítási eljárás lefolytatására adott iránymutatást.

Megállapítható, hogy a Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa egyébként az eljárási szabályok betartásával folytatta le az eljárást. Az elsőfokú katonai tanács vizsgálta, hogy a pótmagánvád alapján induló eljárás feltételei megvalósultak-e. Rögzítette határozatában, hogy az ügyben a

Központi Nyomozó Főügyészség Kaposvári Regionális Osztálya 2016. április 14-én hozott nyomozást megszüntető határozatot a Btk. 109. § (1) bekezdés a./ pontjára figyelemmel, a Btk. 449. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c./ pontja szerint minősülő több katona előtt elkövetett alárendelt megsértése büntettének gyanúja miatt. Az ügy sértettje a törvényes határidőn belül panasszal élt a megszüntető határozat ellen. A Legfőbb Ügyészség Terrorizmus, Pénzmosás és Katonai Ügyek Főosztálya a 2016. május 26. napján kelt TPK.3362/2016/1-I. számú határozatával a panaszt, mint alaptalant elutasította, egyben a sértettet tájékoztatták a pótmagánvádlókénti fellépés lehetőségéről. Ezt követően a sértett jogi képviselője útján terjesztett elő vádindítványt **vádlottal** szemben a Btk. 449. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő alárendelt megsértésének büntette miatt.

A katonai tanács ítéletének tényállását mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett.

Az elsőfokú katonai tanács igen alapos bizonyítási eljárást folytatott le, melynek során kihallgatta a vádlottat, a sértettet és a cselekménynél jelenlévő nagyszámú tanút. A vádlott a tárgyaláson nem kívánt vallomást tenni, az írásbeli vallomásában foglaltakat tartotta fenn, mely szerint nem követte el a terhére rótt bűncselekményt. Védekezést terjesztett elő, mely szerint részéről **pótmagánvádló** sértett felé a takarodjon ki a teremről felszólítás elhangzott, de csak azt követően, hogy **pótmagánvádló** a vádlott szolgálati tekintélyét több alkalommal, több alárendelt előtt megsértette, és magatartásával nem volt hajlandó felhagyni, többszöri felszólításra nem hagyta el a termet. Ezzel szemben a sértett pótmagánvádlónak a tárgyaláson tett vallomása szerint előjárója a szakmai vita során azonnal a „takarodj ki” kifejezéssel szólította fel a terem elhagyására. Nem tévedett a Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor a vádlottnak a tárgyalási szakban tett írásbeli vallomását fogadta el a tényállás alapjául a vádindítványban és a sértetti vallomásban foglaltakkal szemben, mert a tárgyalás során kihallgatott nagyszámú közvetlen tanú vallomása a vádlotti védekezést támasztotta alá. Az elsőfokú bíróság ítélete 3. oldal alulról 2. bekezdésétől a 6. oldal alulról 2. bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat. és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért az elsőfokú ítéletben rögzített történeti tényállást állapította meg.

A Be. 351. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy az ügyben fellebbezést bejelentő pótmagánvádló új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkozott, valamint megállapítható az is, hogy az elsőfokú katonai tanács teljes körű bizonyítást folytatott le, illetve az általa megismert bizonyítékokból levont következtetései a logika szabályainak megfelelnek. A törvényszék által rögzített tényállás megalapozott, mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta.

A felmentő ítélet ellen bejelentett fellebbezés nem alapos.

A pótmagánvádló a vádlottat a vádindítványban a Btk. 449. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő alárendelt megsértése büntettével vádolta.

Nem tévedett a Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor **vádlottat** az ellene a Btk. 449. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c./ pontja szerint minősülő alárendelt megsértésének büntette miatt emelt vád és következményei alól felmentette.

Ezt a bűncselekményt az követi el, aki alárendeltjét emberi méltóságában más előtt vagy feltűnően durván megsérti. A cselekmény büntettnak minősül és súlyosabban büntetendő, ha több katona előtt követik el.

Az elsőfokú ítéletben írt jogi indokolás szerint a jelen esetre is vetítve a vádlott a történeti tényállásban írt kifejezés használatával nem sértette a pótmagánvádló emberi méltóságát és becsületét, csupán nyomatékosítani kívánta az általa kiadott utasítás feltétel nélküli végrehajtását. Utalni kíván a másodfokú katonai tanács arra, hogy az előjáró részéről az alárendeltje felé a terem elhagyására felszólító „takarodj ki” kifejezés nem feltűnően durván, de sérti az alárendelt emberi méltóságát. Tehát a más előtt fordulatra figyelemmel alkalmas lehet bűncselekmény elkövetésére. Helytállóan hivatkozott azonban az elsőfokú katonai tanács arra, hogy a tényállásban rögzített körülményekre figyelemmel a vádlotti magatartással bűncselekmény nem valósult meg.

A Btk. 4. § (1) bekezdésében foglaltak szerint bűncselekmény az a szándékosan vagy - ha e törvény a gondatlan elkövetést is büntetni rendeli - gondatlanságból elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra, és amelyre e törvény büntetés kiszabását rendeli. A (2) bekezdésben foglaltak szerint társadalomra veszélyes cselekmény az a tevékenység vagy mulasztás, amely mások személyét vagy jogait, illetve Magyarország Alaptörvény szerinti társadalmi, gazdasági, állami rendjét sérti vagy veszélyezteti.

Az elsőfokú ítéletben rögzített történeti tényállás szerint **pótmagánvádló** az aznap végrehajtott műveleti tevékenység értékeléséről szóló értekezleten előjárójának - több alárendeltje jelenlétében - folyamatosan a szolgálati tekintélyét sértette, többek között a „ne hazudj a szemembe”, valamint a „nem fogok lesülyedni a te szintedre” kifejezések használatával. Az előjáró a szolgálati tekintélyét sértő katonai bűncselekmény abbahagyására törekedve több alkalommal utasította alárendeltjét a terem elhagyására. **pótmagánvádló** azonban nem csupán nem teljesítette a parancsot, hanem annak végrehajtását a vádlott jelenlévő nagyszámú alárendeltje előtt kifejezetten megtagadta. Ezt követően került sor a vádlott részéről a tényállásban írt kifejezés használatára. A sértett, mint nemzetbiztonsági törzsszázlós büntetőjogi értelemben a katona fogalma alá tartozik. Vonatkozik rá a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. számú törvény, melynek 337. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok esetében az előjáró parancsa teljesítésének módjára a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló törvényben meghatározott eltérő rendelkezéseket kell alkalmazni. A nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 27. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagja feladata teljesítése során köteles végrehajtani a szolgálati előjáró utasításait, kivéve ha azzal nyilvánvalóan bűncselekményt követne el. **vádlott** parancsa azonban nyilvánvalóan nem bűncselekmény elkövetésére, éppen ellenkezőleg, a sértett által folyamatosan megvalósított katonai bűncselekmény megszakítására irányult. Tehát az azzal szembeni engedetlenség az előjáró szolgálati tekintélyének megsértésén túlmenően az előjárói akarat teljes figyelmen kívül hagyását is jelenti, melyre figyelemmel a vádlott részéről a durvább, „takarodj ki” kifejezés használata bűncselekményként semmiképpen sem értékelhető. A vádlotti magatartás nem értékelhető úgy, hogy mások személyét vagy jogait, illetve Magyarország Alaptörvény szerinti társadalmi, gazdasági, állami rendjét sérti vagy veszélyezteti. A sértő kifejezés alkalmazására épp a sértetti bűncselekmény megszakítása, az előjárói tekintély, a függelmi viszonyok, végső soron a szolgálati rend és fegyelem fenntartása

érdekében került sor. A vádlott több alkalommal szabályszerűen utasította alárendeltjét a terem elhagyására a szolgálati érintkezés szabályait betartva, és csak ennek eredménytelensége miatt került sor a tényállásban írt kifejezés használatára.

Ezért nem kétséges, hogy bár a vádlotti kifejezés más körülmények között sértheti az alárendelt emberi méltóságát, azonban az elsőfokú ítéletben rögzített történeti tényállás alapján, annak alkalmazása jogszerű cél elérése érdekében történt, így a bűncselekmény fogalmi elemei közül a cselekmény társadalomra veszélyessége hiányzik, így a vádlott magatartása bűncselekményként nem értékelhető. Nem tévedett a Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa, amikor **vádlottat** az ellene a Btk. 449. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés c./ pontja szerint minősülő alárendelt megsértésének büntette miatt emelt vád alól a Btk. 331. § (1) bekezdése alapján - bűncselekmény hiányában - felmentette. A jogszabályi hivatkozást a másodfokú katonai tanács annyiban egészíti ki, hogy a felmentő rendelkezés alapjául a Be. 6. § (3) bekezdés a./ pontja szolgál.

A Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezése törvényes, ezért azt a másodfokú bíróság - helyes indoka alapján - helybenhagyta.

Észlelte a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, hogy az elsőfokú ítélet rendelkező része hibásan tartalmazza a vádlott szolgálati helyét, ezért valamint arra is figyelemmel, hogy a vádlott szolgálati helye nem tartozik az ítélet rendelkező részének tartalmi elemei közé, azt mellőzni kellett.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának végzése a Be. 371. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2018. január 03.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. előadó bíró,
Dr. Belovai Henriette hb. százados s.k. bíró

A Kaposvári Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete jogerős.

, 2018. január 03.

. Török Zsolt hb. ezredes s.k.
a tanács elnöke